

СТАНОВИЩЕ

От доц. Иван Стоянов Мерджанов, д.п.,
Директор на Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт
при Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“, гр. Варна,
Член на научно жури, определено със Заповед № Р-109-124/23.02.2018 г.
на Заместник-Ректора на Медицински университет, гр. Варна

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, по научна специалност „Английски език“ (английски език за медицински цели) за нуждите на Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, Медицински университет – Варна, обявен в ДВ бр. 96/01.12.2017 г

Конкурсът е за „доцент“ в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, по научна специалност „Английски език“ (английски език за медицински цели) за нуждите на Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт, Медицински университет – Варна, е обявен в ДВ бр. 96/01.12.2017 г. Като единствен кандидат в конкурса участва ст. преподавател Илина Цветанова Дойкова, д.ф. от УС „Западни и класически езици“ на Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна. Представените документи са изготвени съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника за неговото приложение, а също така и според Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна от 2017 г.

1. Професионално развитие на кандидата

Ст. преподавател Илина Цветанова Дойкова, д.ф. завършва английска и българска филология от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Специализира в СУ „Св. Климент Охридски“, във Великобритания, Гърция и Унгария. Работи като преподавател по английски език в Колеж по туризъм-Варна, в Технически университет – Варна, във Висшето училище по приложни науки – Хамбург, Германия и като академичен директор във Висшето училище по мениджмънт – Варна. През 2016 г. придобива ОНС „Доктор“ по Германски езици (съвременен английски език) след защита на докторска дисертация на тема “Adjective Complementation with BE in English and its Bulgarian Translation Equivalents” / “Адективната комплементация с BE в английския език и българските ѝ преводни еквиваленти“ като редовен докторант в ШУ „Еп. К. Преславски“. От 2015 г. работи като старши преподавател по български език като чужд, а по късно и по английски език за медицински цели в Департамента по чуждоезиково обучение, комуникации и спорт към Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ - Варна

2. Характеристика на научната и методическата дейност на кандидата

2.1. Общо описание на представените материали

По чл. 88, т. 3 от Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна ст. преп. Илина Цветанова Дойкова, д.ф. е представила монография и общо 35 публикации - 6 учебника/учебни помагала, 18 публикации в български научни издания, 11 пълнотекстови публикации в чуждестранни списания и сборници, от които 7 с импакт-ранг, както и 3 участия в научни форуми. Цитиранията са общо 3 - 2 статии и една дисертация.

2.2. Оценка на научните приноси

Научните трудове на ст. преп. Илина Дойкова, д.ф. обхващат следните основни направления: корпусна лингвистика, съпоставителни изследвания, обучение по специализиран чужд език, английски език за академични цели и превод. В своите научни изследвания тя проявява интерес и към приложението на електронните технологии в чуждоезиковото обучение и особеностите на специализиран български език като чужд. В своята преподавателска работа д-р Дойкова се насочва както към лингвистиката и стилистиката на текста, така и към обучението по специализиран английски и български език.

С най-голям научен принос се откроява представената монография „Структурни и езикови особености на научната статия по медицина на английски език“. Трудът обхваща 3 глави: 198 страници, от които 168 страници основен текст, 18 страници приложения – 8 броя и 12 страници списък на използваните източници на български, английски и руски език. Трудът е идентифициран с международен стандартен номер ISBN 978-619-221-111-0 и е публикуван на български език от издателството на Медицинския университет – Варна, през 2018 г. Текстовата информация е илюстрирана с 6 фигури и 149 таблици. Форматът отговаря на стандартите за хабилитационен труд. Монографията е добре и последователно структурирана, съдържа нужните теоретични постановки и емпиричен материал, а направените изводи съдържат сериозен научен принос.

Обект на изследване в монографията са пълнотекстовите научни статии по медицина, публикувани на английски език от български автори. Корпусът съдържа 250 оригинални електронни публикации с отворен достъп и представителен характер в областта на медицината, публикувани в периода 2011 – 2017 г. Използването на софтуерната конкорданс-програма WordSmith позволява идентифицирането на типичните ключови думи и синтактични структури в английския език за медицински цели. На тази основа са обобщени резултатите от съпоставително изследване на елементите на научната статия по медицина като установен академичен жанр. Актуалността на темата се обуславя от стремежа за установяване на система от устойчиви комуникативни единици, които организират и регулират научния дискурс.

Първа глава разглежда подробно стандартните структурни елементи на научната статия: увод, методи, резултати, обсъждане, заключение и тяхната реторическа функция. Специално място е отделено на структурните, лексикалните и граматическите особености

на резюмето. Към всеки един елемент са описани и систематизирани граматичните и лексикални средства, присъщите му езикови и стилови особености. Съществен принос представлява и представеният във втора глава специфичен структурен модел на научната статия и неговите характерни лексикални, граматични и синтактични параметри. Фокусът в третата глава на монографията е върху езика и стила на научната публикация, като са представени съвременните изисквания към научната статия по медицина по отношение на използваните лексикално-граматически средства и спазването на правописни и пунктуационни правила при изготвянето на научна публикация на английски език

Използвайки средствата на корпусната лингвистика д-р Дойкова проследява текстообразуването и степента на структурно и стилистично съответствие със съвременните стандарти в научното писане на английски език. Резултатите от изследването открояват лексикалните, граматични и синтактични структури, присъщи на медицинските научни текстове, които служат като индикатори на жанра. Направени са наблюдения върху интерференцията и нейната реализация в езиковата двойка (български-английски) чрез съпоставка на автентични примери и техните преводни еквиваленти, определени са проблемните области и са показани модели на последователно изграждане и взаимодействие на езиковите структури в научната публикация. На лексикално равнище са систематизирани високочестотните имена (съществителни, прилагателни и местоимения), глаголи за научни дейности и маркери на дискурса. Направени са наблюдения върху теморемната организация на изречението, видовете сложни и подчинени изречения, безличните конструкции, употребата на вметнати думи изрази, залогови форми и причастия. На текстово равнище са описани съставянето на качествено заглавие и резюме, употребата на пунктуационни знаци, графични изображения и други средства за постигане архитектурата на научния текст. Представени са текстовите стандарти, взаимодействието на езиковите структури, постигането на свързаност, проявленията на авторовото отношение и езиковите стратегии (индивидуални и нормативни), които могат да служат като модели за научно писане и конвертируемост на постиженията на българските автори в международните среди.

Разработените в рамките на хабилитационния труд теми и проблематики се допълват от задълбочените изследвания на ст. преп. Илина Дойкова, д.ф. и в нейните статии и доклади от научни конференции по отношение съвременните езикови и терминологични средства в научния текст по медицина на английски език. Задължителните структурни и езикови елементи като утвърдени в практиката стандарти по отношение на научния език, които гарантират по-високо качество при оповестяването на резултати, са обект на изследване в единадесет пълнотекстови публикации (статии IV-3, IV-7, IV-10, IV-14, IV-15, IV-18, V-3, V-5, V-6, V-7, V-8).

Приносите на кандидатката, постигнати извън тематиката на хабилитационния труд, са насочени в три основни области:

1) Широко практическо приложение в специализираното чуждоезиково обучение и превода на специализирани текстове има използваният съпоставителен подход за установяване на преводна еквивалентност в езиковата двойка български – английски език като допълва и разширява изследванията в областта на езиковата асиметрия. Приносен

характер имат и изследванията на д-р Дойкова в областта на описанието на междинния език и отрицателния пренос като двупосочно явление. Те са разработени и описани в докторската дисертация и се доразвиват в десет отделни статии (статии IV-3, IV-5, IV-6, IV-7, IV-14, IV-15, IV-17, IV-18, V-1, V-7).

2) Анализът на академичния дискурс представя подход за извличане и класификация на професионално маркираната лексика, фразеология и терминология в научния текст по медицина. Темата за терминологичните колокации като обобщено научно направление се разглежда в дванадесет публикации, което говори за целенасоченост при избора на научна тематика (№ II-1, III-2, IV-3, IV-10, IV-13, IV-15, IV-17, V-1, V-2, V-4, V-10, V-11, V-12).

3) Публикациите в областта на методиката на чуждоезиковото обучение третираат широк кръг проблеми в контекста на съвременните тенденции при преподаването на общ и специализиран чужд език (английски и български). Конкретната работа на д-р И. Дойкова включва създаване на езикови ресурси за самостоятелна работа и оценяване на езиковите знания с приложение в електронното обучение (статии III-3, III-4, III-5, III-6, IV-8, IV-9, IV-11, IV-16, V-9).

С различен, но не по-малко приносен характер, притежава и студията „Писането на есе в обучението по български език зад граница“ (45 страници), в която задълбочено и изчерпателно е представена от гледна точка на когнитивната лингвистика една сравнително нова ситуация - обучението по роден език и култура и социалното развитие на български билингвални ученици, растящи в чуждоезикова среда (IV-16).

В сферата на преподавателската и академична дейност особено място заема разработването на учебници и учебни материали, както и на изпитни тестове по български език като чужд и като специализиран език за медицинска комуникация. Д-р Дойкова участва в разработения за първи път в България оригинален онлайн-видеокурс по български език като чужд за англезично обучение, ниво А1-А2, „Аз уча в България“, включващ 80 видеофилма и 80 аудио записа.

3. Учебна дейност/ участие в научно-приложни и изследователски проекти.

Съгласно приложените документи ст. преп. Илина Цветанова Дойкова, д.ф. има повече от 10 години преподавателски стаж във висши учебни заведения в България и чужбина и е с пълна учебна натовареност от 578 до 700 ч годишен хорариум, който значително надвишава съществуващия норматив. Наукометричните показатели свидетелстват за висока степен на научно-изследователска и преподавателска активност.

4. Лични впечатления

Познавам ст. преп. Илина Цветанова Дойкова, д.ф. от повече от 3 години като старателен и съвестен преподавател, като изследовател с модерно мислене и като енергичен и активен участник във всяка дейност на департамента. Въпреки че е сравнително нов член на нашата академична общност, тя се интегрира ефективно както в работата на департамента, така и в съпътстващите дейности в рамките на университета. Тя сътрудничи с готовност на всички академични и административни звена. Със своята иновативност в областта на електронното обучение и изпитване, както и с научната си дейност допринася за издигане авторитета на езиковото обучение в академичните среди и за утвърждаването на департамента като водещо учебно и научно звено не само в рамките на МУ-Варна, но и в национален мащаб.

5. Заключение

Представените в становището научни приноси, сериозна научна работа и преподавателска дейност ми дават основание да гласувам за избирането на ст. пр. Илина Цветанова Дойкова, д.ф. на академичната длъжност **доцент** в Департамента по чуждоезиково обучение, комуникация и спорт към Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ по професионално направление 2.1. Филология, специалност „Английски език“ (английски език за медицински цели)

09. 03.2018 г.

Изготвил становището:

Доц. Иван Мерджанов, д.п.